

100 років інсуліну

Відкриття, що рятує життя

Інновації, що змінювали світ

Дослідники у Торонто виділили інсулін із підшлункової залози собаки та протестували його ефект. Це вперше дало надію людям із цукровим діабетом 1-го типу.¹

Фредерік Бантінг та Чарльз Бест в університеті Торонто

1921

Відкриття інсуліну

INSULIN

100

Завдяки вдосконаленим профілям дії, аналоги інсуліну нового покоління забезпечують більшу гнучкість та роблять лікування діабету простішим. Інсуліни ультра-тривалої дії зменшують кількість ін'єкцій та ризик гіпоглікемії, вивільняючи препарат дуже повільно, а інсуліни з ультра-швидкою дією дозволяють не планувати прийоми їжі завчасно.²⁻⁴

Свобода та гнучкість для нового покоління

2010-ті

Поява аналогів інсулінів
нового покоління

Нове білкове та пептидне лікування

2021

та після

Що ж далі?

Дивлячись у майбутнє, ми бачимо нові методи лікування та інноваційні пристрої, які забезпечать більшу свободу та більш цілісний підхід до лікування діабету.

Базальні інсуліни раз на тиждень, чутливі до глюкози та кардіозахисні інсуліни, пероральне лікування наступного покоління, нові цифрові медичні рішення, терапія стовбуровими клітинами і навіть надія на повне вилікування діабету — це частина наших зусиль, щоб перемогти діабет.

Література: 1. Bliss M. The Discovery of Insulin. <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/the-discovery-of-insulin>. Published 2018. Accessed March, 2020. 2. Zhou W, Tao J, Zhou X, Chen H. Insulin Degludec, a Novel Ultra-Long-Acting Basal Insulin versus Insulin Glargine for the Management of Type 2 Diabetes: A Systematic Review and Meta-Analysis. Diabetes therapy: research, treatment and education of diabetes and related disorders. 2019;10(3):835-852. 3. Kruger DF, Novak LM. Role of ultrafast-acting insulin analogues in the management of diabetes. J Am Assoc Nurse Pract. 2019;31(9):537-548. 4. Wakil A, Atkin SL. Efficacy and safety of ultra-long-acting insulin degludec. Ther Adv Endocrinol Metab. 2012;3(2):55-59.

* Ново Нордіск®.

Зміни в терапії цукрового діабету й ожиріння через науку та інновації

Пресбрифінг компанії Ново Нордск

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, майже пів мільярда людей у світі живуть із діабетом, а понад 650 млн мають ожиріння. Це невідкладні глобальні проблеми в галузі охорони здоров'я. Як ми можемо покласти цьому край? 19 травня відбувся міжнародний пресбрифінг, у рамках якого лідери Ново Нордск поділилися тим, який внесок робить компанія для подолання цих проблем, а також презентували інноваційні препарати та технології, розроблені для лікування цих хронічних захворювань.

Із вітальним словом виступив генеральний директор Ново Нордск Україна Владислав Мороз, який розповів про діяльність компанії в Україні.

Безперечно, ЦД – це головний напрям діяльності Ново Нордск, у розвиток якого компанія постійно інвестує. Щороку 12-13% коштів від загального обсягу продажів вкладаються в клінічні дослідження й інноваційні розробки. Щодня тисячі науковців у всьому світі працюють, щоб винайти нові ліки та покращити життя пацієнтів.

В Україні, за різними даними, в середньому налічується від 1,5 до 3 млн осіб із діабетом. Багато з цих людей не знають про своє захворювання, а якщо й знають, то часто не лікуються чи не досягають бажаного ефекту терапії.

Згідно з результатами нещодавно проведеного дослідження Київської школи економіки (2020), загальні витрати на лікування ЦД становлять від 36 до 104 млрд грн на рік. Це майже 2,5% від ВВП країни. Із цих коштів 2/3 – витрати безпосередньо на лікування, а третина – видатки, пов'язані з передчасною втратою працездатності та ранньою смертністю людей із ЦД.

Які основні проблеми діабету в Україні? На жаль, захворювання стрімко

«молодшає». Крім того, зростають інвалідація й передчасна смертність унаслідок ускладнень ЦД – серцевої недостатності, інсульту, інфаркту, ампутації кінцівок, порушення зору, зниження функції нирок. До речі, в Україні один із найвищих показників ампутації кінцівок через ускладнення ЦД. Це ті проблеми, які можна вирішити за рахунок профілактичних заходів, своєчасної діагностики та доступу до інноваційного лікування.

Ново Нордск, як соціально відповідальна компанія, протягом 27 років допомагає змінитися українській системі охорони здоров'я, наблизити її до світових стандартів. Для цього впроваджується багато різних проектів у напрямі як профілактики, своєчасної діагностики, так і доступу до сучасного лікування. Зокрема, компанія працює над тим, щоб розширити перелік препаратів, які забезпечуються державним коштом для людей із ЦД, та збільшити кількість категорій пацієнтів, яким Міністерство охорони здоров'я надає безкоштовно інноваційне лікування. Також у 2020 році Ново Нордск Україна закупила спеціальне обладнання для постійного моніторингу глюкози в 55 лікарень по всій Україні. Раніше було придбано обладнання для визначення глікованого гемоглобіну. Компанія регулярно підтримує хворих на ЦД, виступає спонсором днів діабету й освітніх проектів для пацієнтів. До пандемії COVID-19 за підтримки Ново Нордск Україна проводилися

скринінги рівня глікемії для всіх охочих кілька разів на рік.

Наприкінці Владислав Мороз нагадав, що цьогоріч відзначається 100 років із дати відкриття інсуліну. Це визначна подія, оскільки доти діабет вважався смертним виразом. Із появою цієї молекули з'явилася надія. «Безумовно, протягом століття препарат інсуліну розвивався та вдосконалювався. Проте на цьому не можна зупинитися. Наша мета – зробити так, щоб життя людей із діабетом було повноцінним і комфортним», – наголосив генеральний директор Ново Нордск Україна.

Про Ново Нордск та її глобальну діяльність розповіла директорка зі зв'язків із засобами масової інформації Mette Kruz Danielsen (Mette Kruse Danielsen), яка виступила в ролі модератора пресбрифінгу.

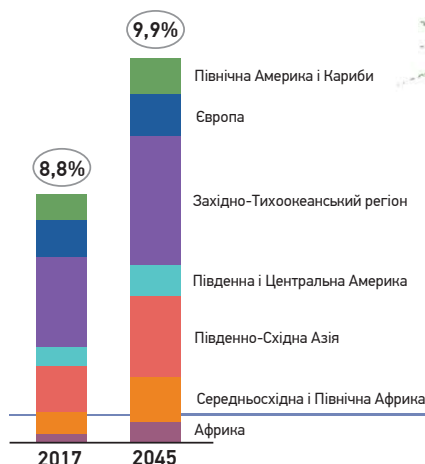
Ново Нордск є провідною світовою фармацевтичною компанією, яка була заснована в 1923 році. Штаб-квартира розташована в Данії. Головна мета Ново Нордск полягає в тому, щоб стимулювати зміни стосовно підходів до профілактики, діагностики та лікування діабету й інших хронічних захворювань, зокрема ожиріння, рідкісних захворювань крові, ендокринних порушень. Продукція Ново Нордск поставляється в 169 країн, у 80 з яких є представництва компанії. Науково-дослідні центри розташовані в Данії, Китаї, Індії, Великій

Британії та США, кілька стратегічних виробничих майданчиків – у Данії, Бразилії, Китаї, Франції та США. Ново Нордск є однією з десяти найбільших фармацевтичних компаній у світі. Торік загальний обсяг продажів сягнув 126,9 млрд данських крон, що еквівалентно близько 17 млрд євро. У компанії працюють понад 45 тис. співробітників. Ново Нордск виробляє близько 50% інсуліну у світі, а найголовніше, що близько 32,8 млн осіб використовують препарати компанії для лікування діабету щодня.

За останні 100 років лікування діабету неабияк розвинулося. Усе почалося 1921 року, коли дослідники з Торонто зробили рятівне історичне відкриття: вони довели, що молекула інсуліну може знизити рівень цукру в крові. У 1922 році було врятовано життя першого пацієнта – хлопчика з ЦД. Уже 1923 року почалося масове виробництво інсуліну в Данії компанією Nordisk Insulinlaboratorium, яка згодом стала Novo Nordisk. У 1946 році видатний данський лікар Ганс Крістіан Хагедорн винайшов інсулін пролонгованої дії, або інсулін NPH (Neutral Protamine Hagedorn). Наступні десятиліття принесли нові підходи в лікуванні. Зокрема, у 2019 році було здійснено черговий науковий прорив: розроблено пероральний препарат – аналог глюкагоноподібного пептиду-1 (ГПП-1) для лікування ЦД 2 типу.

Продовження на стор. 48.

Діабет є величезною і зростаючою глобальною проблемою

Поширеність діабету

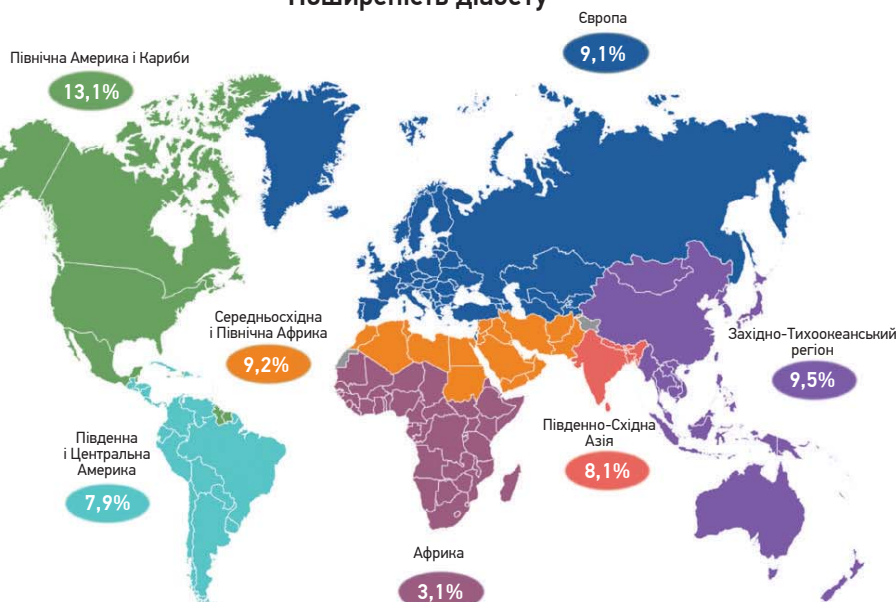

Рис. 1. Глобальний тягар ЦД

Зміни в терапії цукрового діабету й ожиріння через науку та інновації

Пресбрифінг компанії Ново Нордск

Продовження. Початок на стор. 47.

Виконавчий віцепрезидент із міжнародних операцій Мазіар Майк Дустдар (Maziar Mike Doustdar) у своїй презентації зупинився на сучасних змінах у лікуванні

та профілактиці ЦД.

Діабет є величезною глобальною проблемою та світовим викликом (рис. 1). Згідно з даними Міжнародної федерації діабету (IDF), до 2045 року прогнозується зростання кількості хворих на ЦД до 700 млн осіб. «Це тривожне соціальне питання, й ми повинні докласти максимум зусиль, щоб змінити цю тенденцію», – зауважив доповідач.

Проблеми в менеджменті ЦД можна висвітлити на прикладі так званого правила половин. Загалом люди з діабетом можуть жити довгим і щасливим життям, якщо діабет вчасно виявлений і добре керований. На жаль, це не стосується більшості наших пацієнтів. «Правило половин» яскраво демонструє глобальні прогалини в діагностиці та лікуванні ЦД (рис. 2).

Для кожної з категорій пацієнтів «правила половин» компанія Ново Нордск упроваджує відповідні ініціативи. Це, зокрема, два проекти: Cities Changing Diabetes («Міста, що змінюють діабет») і Changing Diabetes in Children («Змінюючи діабет у дітей»).

Програма Cities Changing Diabetes має на меті привернення уваги до проблем ожиріння та ЦД 2 типу у великих містах, підвищення обізнаності серед населення щодо цих захворювань і виступає каталізатором значущих дій, які можуть допомогти змінити криву поширеності діабету в напрямку зменшення. Сьогодні налічується понад 35 мист-учасників цієї програми, які представляють більш ніж 150 млн жителів.

Завданнями програми Changing Diabetes in Children є професійна підготовка медичних працівників, співпраця з партнерами щодо створення клінік і забезпечення безкоштовного доступу до медичної допомоги, включаючи препарати інсуліну, для дітей із діабетом 1 типу. Проект реалізується в 14 країнах із низьким і середнім рівнем доходу в співпраці з міжнародними та місцевими партнерами. Мета ініціативи амбітна – охопити 100 тис. дітей із діабетом до 2030 року. Це шлях до справжньої зміни якості життя маленьких пацієнтів.

Ново Нордск майже 100 років упроваджує інновації в галузі лікування. Компанія розробила препарати інсуліну – від людського до сучасного, а тепер і до інсуліну наступного покоління. Нещодавно представлено пероральні пептиди, які краще допомагають досягти мети лікування у хворих на ЦД.

У компанії працюють понад 10 тис. штатних співробітників, які співпрацюють із лікарями та підвищують їхню обізнаність щодо продукції Ново Нордск. Пропонується продукція в усіх діапазонах доступності та типів, яка найкраще відповідає індивідуальним потребам пацієнтів.

Проте багато людей із діабетом все ще не досягають бажаних результатів терапії. Саме тому Ново Нордск почала впроваджувати цифрові технології, щоб допомогти хворим у персоналізованому догляді

Правило половин

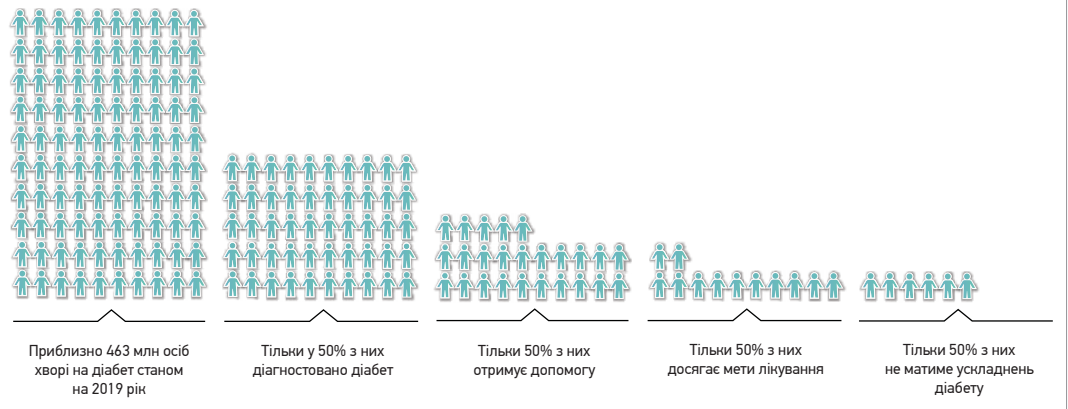

Рис. 2. «Правило половин»: проблеми в діагностиці та лікуванні ЦД

й отриманні максимальної користі від їхніх ліків. Зокрема, нещодавно на ринок з'явилася шприц-ручка NovoPen Echo Plus для комфортних ін'єкцій інсуліну. Цей гаджет має дисплей пам'яті, на якому відображається остання доза інсуліну, час її введення та кількість годин після ін'єкції.

Інший вражаючий приклад – із Китаю, де Ново Нордск розробила та запустила чат-бот з AI-підтримкою (AI – artificial intelligence, штучний інтелект), який надає пацієнтам із діабетом інформаційну підтримку та допомагає в щоденному лікуванні. Чат-бот може відповісти на запитання щодо діабету завдяки AI. Він оснащений функцією обробки розмовної мови та може взаємодіяти з користувачами за допомогою голосу. Цей ресурс підтримується великою базою професійних даних і постійно навчається.

Пан Дустдар наголосив: «Щоб перемогти діабет, що є нашою соціальною відповідальністю, стратегією та метою, необхідно розглянути першопричини його розвитку. Й одним із найзначніших факторів ризику розвитку ЦД є ожиріння. Кількість людей з ожирінням і надлишковою вагою зростає тривожними темпами. Ми прагнемо вирішити цю проблему, створити майбутнє, де люди менше страждатимуть від цього стану, що в підсумку також змінить напрямки кривої діабету в бік зниження».

Поширеність ожиріння зростає не лише серед дорослого населення, але, на жаль, і серед дітей. У період із 2000 по 2016 рік кількість школярів із надлишковою вагою чи ожирінням збільшилася майже вдвічі та продовжує зростати в усьому світі. Відповідно до даних UNICEF, близько 40 млн дітей віком менш як 5 років страждають на зайву вагу. Ново Нордск спільно з UNICEF об'єднали експертні знання та зусилля, щоб зробити свій внесок задля профілактики надлишкової ваги й ожиріння в дітей. Ця співпраця сфокусована на усуненні прогалин у знаннях, поширенні найкращих практик, підтримці урядових ініціатив і розширенні ефективних втручань щодо подолання цієї проблеми.

Тему боротьби з ожирінням продовжила **виконавча віцепрезидентка з питань комерційної стратегії Камілла Сілвест (Camilla Sylvest)**.

Розвиток ожиріння залежить від низки факторів – психологічних, фізіологічних,

екологічних і соціально-економічних. 70% причин цього стану пов'язані з генетикою, сімейним анамнезом, етнічною приналежністю. Одним із завдань Ново Нордск є зміна сприйняття суспіль-

ством ожиріння та людей із зайвою вагою. Звичайно, компанія ставить за мету надати рішення для боротьби з цим захворюванням.

Ожиріння є серйозним тягарем для систем охорони здоров'я з точки зору як розвитку супутніх хвороб, так і витрат. Пандемія COVID-19 укорте довела необхідність особливого догляду за людьми з надлишковою вагою. Ці пацієнти вдвічі частіше підлягають госпіталізації та на 48% частіше вмирають.

Сьогодні 650 млн осіб живуть з ожирінням, і не всі вони отримують догляд, якого потребують. Лише близько 10% із них звертаються за порадою до лікаря й тільки 2% зрештою отримують ліки від ожиріння, що можуть допомогти їм схуднути та знизити ризик довготривалих ускладнень і серйозних хронічних захворювань, як-от діабет, серцево-судинні захворювання й навіть деякі види раку.

За підтримки компанії Ново Нордск створено вебсайт під назвою Truth About Weight. Це платформа, де люди, котрі живуть з ожирінням, можуть знайти інформацію щодо свого захворювання.

Насправді ожиріння є чи не єдиною з проблем охорони здоров'я, що змушує людей із цим недугом почуватися більш відповідальними за свій стан, аніж інші пацієнти з хронічними захворюваннями. Зокрема, 65% людей, які звертаються до лікаря з проблемою ожиріння, отримують рекомендації збільшити фізичне навантаження та зменшити споживання їжі (3 із 4 лікарів переконані, що відповідальність за зниження ваги лежить на пацієнтах). Але багато хто з цих людей уже випробував безліч дієт і тренувань. Вони потребують ефективного лікування.

Ще одна проблема боротьби з ожирінням – брак відповідних знань і навиків у лікарів. Ново Нордск прагне підтримати медичну спільноту необхідною підготовкою й освітою. Компанія постійно проводить дослідження та впроваджує ефективні методи лікування ожиріння.

На змінах, які впроваджує компанія Ново Нордск у лікуванні діабету й ожиріння за допомогою інноваційних підходів, сфокусували свої виступи **виконавчий віцепрезидент із розвитку Мартін Хольст Ланге (Martin Holst Lange)** та **директор зі стратегічного планування й розвитку, віцепрезидент із досліджень Маркус Шиндлер (Marcus Schindler)**.

Пан Ланге зауважив: «Хоча сьогодні ми більше говоримо про ЦД 2 типу, сфера діяльності компанії поширюється й на допомогу пацієнтам із діабетом 1 типу».

Ключовими факторами розвитку ЦД 2 типу та збільшення його поширеності є ожиріння, гіподинамічний спосіб життя, зростання споживання нездорової їжі. Ці самі чинники призводять до ускладнень, пов'язаних із ЦД.

«Ми маємо прекрасні інновації щодо лікування діабету, бачимо відчутний прогрес, але все ще маємо незадоволені запити та потребуємо прогресу в цій галузі», – зазначив пан Ланге.

Говорячи про лікування діабету, слід розглянути, як відбувається прогресування хвороби та яких заходів потрібно вжити на кожному етапі. Коли тіло втрачає здатність виробляти інсулін або відповідати на нього, першим втручанням зазвичай є зміна способу життя (харчових звичок і фізичної активності). Із розвитком хвороби пацієнт потребує медикаментозного лікування, спершу найчастіше призначають пероральні протидіабетичні лікарські засоби. Вони є ефективними, безпечними, але в разі прогресування хвороби їх може бути недостатньо. Наступним кроком є ін'єкційні препарати. Сьогодні доступні аналоги ГПП-1, які продемонстрували дуже хорошу ефективність і безпеку. Хоча слід визнати, що застосування ГПП-1 може бути недостатньо. У деяких пацієнтів ЦД 2 типу продовжує прогресувати, що потребує терапії інсуліном. Натомість у разі діабету 1 типу інсулінотерапія необхідна завжди.

Нині в арсеналі Ново Нордск є декілька базальних інсулінів середньої та тривалої

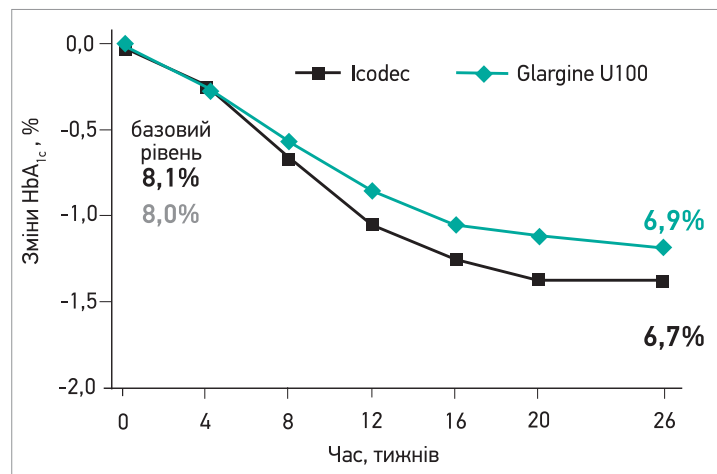

Рис. 3. Ефективність інсуліну ікодек: ключові результати дослідження II фази

ді, а також інсуліни короткої дії. Завдяки цим розробкам терапія ЦД стала доступнішою й комфортнішою для ширшої популяції пацієнтів, забезпечили кращий контроль глікемії та зниження ризику розвитку пізніх ускладнень.

Але потреби залишаються. Приблизно в половині пацієнтів із ЦД не забезпечується прийнятний глікемічний контроль та відзначається високий ризик виникнення ускладнень діабету.

Наступним етапом на інноваційних сходах Ново Нордск є інсулін ікодек – препарат, який застосовують 1 раз на тиждень. Тобто одна ін'єкція на тиждень замість однієї ін'єкції на день! Використання цього препарату сприяє суттєвому покращенню якості життя пацієнтів і підвищенню прихильності до лікування. Адже клінічний досвід показує, що багато пацієнтів відмовляються розпочинати інсулінотерапію частково через негативний вплив на їхню

повсякденну діяльність. Інсулін, який застосовується раз на тиждень, виконує обіцянку стосовно щоденного побутового комфорту. Результати II фази дослідження ефективності інсуліну ікодек продемонстрували не лише зіставну з щоденним інсуліном ефективність і належний глікемічний контроль (рис. 3), а й прийнятний профіль безпеки.

Отже, надаючи пацієнтам із діабетом окрім безпеки й ефективності ще й неабияку зручність терапії, можна суттєво підвищити комплаєнс і покращити їхнє повсякденне життя та якість лікування.

Доповідач зупинився на ще одній інновації Ново Нордск для лікування ЦД – аналогу ГПП-1. ГПП-1 – це ендогенний гормон, який природно виробляється в кишечнику та мозку. Відомо, що він чинить плейотропні ефекти та впливає на багато органів і систем. Аналог ГПП-1 має значний вплив на глікемічний контроль і чинить його дуже

безпечно. У дослідженнях ефективності цієї молекули, які проводить компанія, було продемонстровано, що пацієнти втрачали вагу. Це пов'язано з тим, що ГПП-1 впливає безпосередньо на центральну нервову систему – пригнічує відчуття голоду й підвищує відчуття ситості.

Нещодавно науковці компанії вивчали вплив аналога ГПП-1, який має назву семаглутид (Semaglutide Treatment Effect in People with Obesity). Досліджували ефективність підшкірного введення семаглутиду (в дозі 2,4 мг 1 раз на тиждень) у лікуванні дорослих пацієнтів із надмірною вагою або ожирінням без діабету. Клінічна програма STEP включила 4 дослідження III фази, в яких узяли участь близько 4500 осіб. Застосування семаглутиду характеризувалося хорошим профілем безпеки та переносимості. Середня втрата маси тіла становила 17%, тоді як доступні сьогодні препарати для зниження маси тіла демонструють втрату ваги лише на рівні 5-8%. Такі вражаючі результати підсилюють бажання пацієнтів продовжувати терапію, що є важливим для довготермінового менеджменту коморбідних станів, які часто наявні в осіб з ожирінням і діабетом.

«Та ми не зупиняємося на досягнутому, – розповідає пан Ланге, – наші вчені поєднали семаглутид з аналогом аміліну кагрілінтидом, який також може впливати на масу тіла. Ми досягли ефекту зниження маси тіла, порівняваного лише з хірургічним лікуванням ожиріння».

На тлі застосування семаглутиду середня втрата ваги становить 17% маси тіла. Такий результат досягався хворими протягом 68 тиж. Завдяки комбінації кагрілінтиду та семаглутиду можливо досягти таких показників лише за 20 тиж. Окрім того, профіль безпеки цієї комбінації є дуже привабливим і зіставним із таким при застосуванні одного ГПП-1.

Своєю чергою, пан Шиндлер зупинився на вражаючих інноваціях, які вже сьогодні розробляються компанією Ново Нордск.

Інсулін – потужна молекула, яка знижує рівень глікемії, якщо вводиться вчасно; проте, коли доза інсуліну перевищує необхідну, в пацієнта трапляється епізод гіпоглікемії. Тому хворі на ЦД на інсулінотерапії повинні часто протягом дня перевіряти рівень глюкози крові. «А що, коли ми могли б винайти «розумну» молекулу, яка активувалася тільки тоді, коли це необхідно, та припиняла діяти за нормального рівня глікемії?» – запитує пан Шиндлер. Звучить як фантастика, чи не так? Однак уже сьогодні науковці компанії Ново Нордск працюють над дослідженнями і ранніми клінічними розробками, щоб створити таку молекулу.

Як уже зазначалося, кардіоваскулярні захворювання є одними з найчастіших ускладнень ЦД. І в цьому випадку інсулін має обмежену користь. У Ново Нордск працюють над молекулою інсуліну, що має вбудований механізм, який значно покращить серцево-судинні результати.

Також ведуться вражаючі дослідження щодо лікування діабету 1 типу. Відомо, що це аутоімунне захворювання, коли організм налаштовується проти β -клітин підшлункової залози та руйнує їх. Чи можливо зупинити цей згубний вплив? Нині розробляється ДНК-імунотерапія, котра працюватиме як вакцина для зупинки цього процесу.

А що, коли β -клітини вже зруйновані? Група вчених із вивчення стовбурових клітин компанії Ново Нордск працює над тим, щоб виробляти β -клітини підшлункової залози, які будуть чутливими до глюкози та здатні виробляти інсулін. Науковці вже близькі до цього наукового прориву, що дасть змогу лікувати діабет 1 типу.

На завершення пресбрифінгу генеральний директор, президент компанії Ново Нордск Ларс Фруєргард Йоргенсен (Lars Fruergaard Jorgensen) відповів на запитання учасників.

Протягом останнього року світ живе в умовах пандемії COVID-19. Як ця згубна ситуація вплинула на діяльність Ново Нордск?

– Зіткнення з пандемією стало важким випробуванням для нас. Головними пріоритетами в Ново Нордск є безпека наших співробітників і безперервне забезпечення пацієнтів у всьому світі нашими препаратами, на які вони покладаються. Нам вдалося домогтися успіху в досягненні обох цілей. Також ми намагаємося надати підтримку в інших сферах, де це в наших силах. Науковці Ново Нордск розробили діагностичний тест для виявлення вірусу SARS-CoV-2, який став основним у локальній системі тестування в Данії. Компанія допомагає тим, хто втратив страховку та доступ до лікарських засобів у США через втрату роботи внаслідок пандемії. Ми безкоштовно забезпечуємо ліками цих пацієнтів. Аналогічну діяльність ми впроваджували в співпраці з ООН і Червоним Хрестом у таборах біженців у всьому світі та забезпечували запас безкоштовного інсуліну на пів року, щоб допомогти нужденним у цих областях.

Розкажіть про основну мету Ново Нордск і стратегію розвитку компанії в майбутньому.

– Ми пишаємося майже 100-річною історією боротьби з діабетом, а віднедавна й з іншими серйозними

хронічними захворюваннями. Це принцип засновників, який встановили, коли компанія була сформована.

Ключовою стратегією розвитку компанії є сприяння науковим та інноваційним розробкам біологічних ліків і забезпечення їхньої доступності для пацієнтів, особливо найуразливіших категорій населення.

Ново Нордск несе соціальну відповідальність. Це стосується наших співробітників, які повинні мати безпечне й комфортне робоче середовище, де вони можуть розвиватися та проявляти найкращі свої якості; наших пацієнтів, які мають бути забезпечені інноваційними препаратами та знати, що наші продукти доступні. Важливим напрямом роботи є й профілактика хвороб.

І також екологічна складова. Потрібно рухатися в напрямку до нівелювання негативного впливу на довкілля, при цьому залишаючись комерційно успішними.

Які ключові сфери діяльності компанії?

– Перша й основна – діабет. Нашим пацієнтам все ще дуже важко жити з ЦД. Ми вдосконалюємо наші продукти, щоб хворі мали більше можливостей контролювати своє захворювання. Впроваджуємо різні соціально-просвітницькі ініціативи задля профілактики цього важкого захворювання, як-от проект Cities Changing Diabetes.

Наступний напрям, у якому ми працюємо, – ожиріння. Чи знаєте ви, що тільки вісім країн визнають ожиріння захворюванням і підтримують його лікування? Це Канада, Німеччина, Італія, Португалія, Бразилія, Ізраїль, Нідерланди та Велика Британія. Тривожним також є той факт, що менш ніж 10% людей з ожирінням визнає, що вони живуть із серйозним хронічним захворюванням і потребують лікування. Ми прагнемо змінити ситуацію і розробити ліки, щоб допомогти таким пацієнтам позбутися надлишкової ваги. Це довгострокове

зобов'язання, й ми збираємося запустити продукт наступного покоління, на який покладаємо великі надії. У такий спосіб ми зможемо лікувати більше людей і тим самим знизити в них ризик розвитку серйозних супутніх захворювань і ускладнень, а також зменшити витрати, покладені на систему охорони здоров'я.

Біофармацевтична галузь – це напрям розвитку нових фармацевтичних засобів для лікування рідкісних ендокринних і гематологічних патологій. Окрім того, компанія Ново Нордск планує розвиватися в нових сферах медицини, як-от кардіологія, гепатологія та ін.

У Ново Нордск працюють понад 45 тис. співробітників. Як переконатися, що всі вони відповідають амбіціям компанії?

– Важливо, щоб усі співробітники розуміли наші цілі. Ми повинні усвідомлювати, що кожен із нас може зробити, щоб реалізувати спільну мету. Ось чому ми розробили низку стратегічних прагнень до 2025 року:

- сталий розвиток;
- екологічний аспект – усі продукти Ново Нордск випускаються з використанням відновлюваних джерел енергії;
- соціальний внесок – доступ до адекватного лікування для вразливих категорій пацієнтів;
- комерційна та фінансова складові – ми плануємо досягнути 1/3 ринку з лікування діабету, подвоїти частку в лікуванні ожиріння, а також прагнемо збільшити річний прибуток на 6-10%;
- інновації та терапевтичний фокус – багатонадійні розробки наших лабораторій, які в майбутньому матимуть великий вплив і сприятимуть позитивним змінам для пацієнтів, задля яких ми працюємо.